

Ouderen niet enthousiast over verhuizen naar verzorgingshuis

Ingmar Vriesema

Bewoners genieten van buitenlucht en gezelligheid op het terras bij het Koningin Emmahuis in Leerdam, 1978. Foto: ANP

Uit een onderzoek van de ouderenbond ANBO-PCOB blijkt dat slechts 8 procent van de thuis-wonende ouderen wil verhuizen naar een verzorgingshuis. Die minieme animo is saillant omdat het kabinet onderzoek doet naar de terugkeer van het verzorgingshuis.

Gevraagd naar wat ze belangrijk vinden kruisen de meesten ‘zelfstandigheid’ aan

Slechts 8 procent van de thuiswonende ouderen wil verhuizen naar een verzorgingshuis zodra ze meer zorg en ondersteuning nodig hebben. Liever verkassen ze naar een zelfstandig appartement in een wooncomplex met een eigen voordeursleutel en zorg op afroep. Of blijven ze wonen op hun oude adres door meer thuiszorg in te schakelen. Dat blijkt uit een deze week te verschijnen peiling onder 3583 thuis-wonende 65-plussers, uitgevoerd door onderzoeksbureau Abbi in opdracht van ANBO-PCOB.

De uitkomst is saillant, want het kabinet-Schoof onderzoekt juist een terugkeer van het verzorgingshuis. Deze woonvorm werd zo’n tien jaar geleden afgeschaft om de kosten van de ouderenzorg te beteugelen. In het verzorgingshuis, ook wel ‘bejaardenhuis’ genoemd, woonden ietwat kwetsbare ouderen in een eigen kamer. Ze deelden een woonkamer, aten veelal samen en ondernamen groepsactiviteiten. Zorgmedewerkers hielpen onder meer met

wassen, haren kammen, het aantrekken van steunkousen. Verslechterde de gezondheid van de ouderen, dan konden ze verhuizen naar het verpleeghuis, voor intensievere zorg.

Minister van Volksgezondheid Fleur Agema (PVV) wil het verzorgingshuis graag terug, bleek al in 2023 toen ze als Kamerlid daartoe een initiatiefwetsvoorstel indiende met BBB-Kamerlid Nicki Pouw-Verweij. De sluiting van verzorgingshuizen noemden ze „een vergissing” gezien de vergrijzing, de groeiende wachtlijst voor verpleeghuizen en het stijgend aantal mensen met dementie. „Is het niet tijd weer te gaan wonen in een gezamenlijk huis met zorg en ondersteuning?”

Hun plan zou 600 miljoen euro kosten, een bedrag dat ook wordt genoemd in het hoofdlijnenakkoord van het kabinet-Schoof.

Ouderdomsklachten

Maar ouderen verlangen dus niet naar een gezamenlijk huis, zo blijkt uit de peiling van de ouderenbond. De steekproef is representatief voor thuiswonende 65-plussers: data werden gewogen op onder meer geslacht, opleiding, leeftijd en regio. „Stel,” zo luidde de vraag, „u heeft door ouderdomsklachten meer zorg nodig, u heeft geen partner en bent nog ‘te goed’ voor het verpleeghuis: wat zou u doen?” 29 procent zegt in dat geval het liefst de thuiszorg in te schakelen, 18 procent ‘weet het niet’, de overige 53 procent staat open voor verhuizen.

Maar waarheen? Slechts 14 procent van deze ‘verhuizers’ zegt in een verzorgingshuis te willen wonen, waar zorgmedewerkers na een klopp op de deur hun kamer binnenstappen. Liefst 90 procent woont liever in een zelfstandig appartement met eigen voordeursleutel in een zogenoemd ‘woonzorgcomplex’ voor senioren – de zorg komt daar langs op afspraak.

Gevraagd welke aspecten ze belangrijk vinden bij het kiezen van een woonvorm, kruisen de meeste ouderen „zelfstandigheid” aan, gevolgd door „privacy (mijn eigen voordeur)” en „zelf beslissen hoe mijn dag eruit ziet”.

„Als je de vraag stelt ‘wilt u het bejaardentehuis terug?’, zijn veel mensen bereid ‘ja’ in te vullen”, zegt persvoorlichter Simon van Herpen van de ouderenbond. „Maar als de vraag is ‘wil je er zélf wonen?’ is het enthousiasme veel minder groot.”